

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/203/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014669
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122014669.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Michala Polláka a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 17.10.2022 sp. zn. 8PP/37/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.1.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 17.10.2022 sp. zn. 8PP/37/2022 rozhodol o žiadosti ods. A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody takto:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C. D. XXX/X, E., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 10.10.2019, sp. zn. 21T/76/2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 11.11.2020, sp. zn. 21T/76/2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.02.2021, sp. zn. 2Tos/16/2021,
- rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 12.03.2020, sp. zn. 4T/89/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 29.06.2020, sp. zn. 2To/40/2020,
zamieta.

Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Odsúdený v písomnom odôvodnení sťažnosti zo dňa 19.10.2022 uviedol (skrátene):

Namieta, že ním zvolený obhajca nestihol prísť na termín verejného zasadnutia dňa 17.10.2022 o 13:10 hod., pretože sa konalo skôr o 12:30 hod. Sudca JUDr. Jozef Caban je voči jeho osobe zaujatý, mal s jeho rodinou nejaké spory a nedorozumenia a súdil aj jeho manželku.

Poukazuje na to, že spĺňa všetky podmienky na podmiennečné prepustenie, bol doporučený pedagógom aj riaditeľom ÚVTOS na podmiennečné prepustenie, pričom mu bola udelená aj odmena za prácu.

Poukazuje na to, že má doma 6 detí, má chorého syna, pričom deti sú na neho naviazané. Jeho družka je v hmotnej núdzi, potrebuje jeho pomoc a podporu pri výchove.

Žiada krajský súd o podmiennečné prepustenie alebo druhé pojednávanie so sudcami, ktorí nebudú zaujatí. Poukazuje na to, že je prvý krát vo výkone trestu. Sľubuje, že bude viesť riadny život a zamestná sa po prepustení.

Odôvodnenie sťažnosti doplnil odsúdený podaním zo dňa 03.11.2022, v ktorej uviedol (skrátene):

Je otcom 8 detí, jeho syn je ťažko chorý, pričom jeho družka je v hmotnej núdzi. Bol živateľom rodiny, pracoval na brigádach ako pomocný murár a pomáhal družke s výchovou detí. Výkon trestu, ktorý mu bol uložený si splnil účel.

Poukazuje na odporúčanie riaditeľa ústavu na jeho podmiennečné prepustenie a uvádza, že je iný, dobrý človek, zmenil sa a chce žiť normálny život. Svedčí o tom i jeho hodnotenie bol disciplinárne odmenený za vykonanú prácu.

Sťažnosť podáva na sudcu a prokurátora, nakoľko boli voči jeho osobe, družke a rodiny zaujatí, nakoľko mali so sudcom civilný konflikt. Jeho obhajca sa nemohol dostať na pojednávanie, lebo bol presunutý čas pojednávania na 12:30 hod., preto vie, že sudca je voči nemu zaujatý.

Sľubuje, že bude viesť riadny život. Žiada, aby sťažnostný súd nepozeral na jeho minulosť, chce preukázať, že sa zmenil.

V podaní zo dňa 22.11.2022, ktoré odsúdený adresoval Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky uviedol nasledovné (skrátene):

Je vo výkone trestu od 04.10.2021 a tento trest si splnil účel. Ľutuje chyby, ktoré urobil v minulosti, chce viesť normálny život s družkou a deťmi. Potrebuje ho jeho syn, ktorý je ťažko chorý ako aj celá jeho rodina, lebo sú v ťažkej situácii, dňa 03.07.2022 im zhorel dom, v ktorom bývali. Družka a jeho 8 detí ho potrebuje, bol živateľom rodiny.

Spĺňa všetky podmienky na podmiennečné prepustenie, bol disciplinárne odmenený, bol doporučený aj od pedagóga a riaditeľa ÚVTOS. Poukazuje na to, že je vo výkone trestu prvý krát.

Sudca aj prokurátor sú voči nemu zaujatí. Pri rozhodovaní nepozeral na jeho skutky, ktoré ho zmenili v dobrom a nedal mu šancu viesť nový život a postarať sa o rodinu. Na pojednávaní žiadal o pozastavenie a zrušenie toho pojednávania, ale sudca mu to nepovolil. Poukazuje tiež na skutočnosť, že bol zmenený termín jeho pojednávania na 12:30 hod. a jeho obhajca sa nemohol dostať v dôsledky zmeny času.

Žiada o povolenie pojednávania o jeho podmiennečné prepustenie. Poukazuje na to, že tento sudca vyhovel inému odsúdenému o podmiennečné prepustenie, ktorý bol vo výkone trestu 3krát a bol na trestnom oddieli 5B, bol aj potrestaný 3 krát a porušil príkazy nadriadených.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 psím. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v ods. 1 tohto uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, ako ja prvú materiálnu podmienku (odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie), no nesplnil druhú materiálnu podmienku, podľa ktorej sa dá od neho očakávať, že po prepustení na slobodu povedie riadny život.

V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto nie je splnená. K uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho šesť záznamov v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený. Z odpisu registra trestov spoločne s rozhodnutiami, ktoré boli oboznámené na verejnom zasadnutí, vyplýva, že odsúdený bol v roku 2006 uznaný za vinného za trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia, v roku 2018 za trestný čin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže a marenie výkonu úradného rozhodnutia, v roku 2018 za trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia, v roku 2019 za trestný čin výtržníctvo a poškodzovanie cudzej veci, v roku 2020 za trestný čin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, a v roku 2022 za trestný čin krádež. Z lustrácie centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že odsúdený v nej má 14 záznamov vrátane priestupkov proti majetku a občianskemu spolunažívaniu. Páchanie protiprávnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením z inak riadneho spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane a dlhodobo pácha protiprávnu činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený bol opakovane upozornený na protiprávnosť svojho konania, boli mu uložené podmiennečné tresty, a napriek týmto skutočnostiam,

počas ktorých mal možnosť ukázať vedenie riadneho života, sa opäť dopustil trestnej činnosti. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že odsúdený bol za trestný čin ohrozovanie mravnej výchovy mládeže uznaný za vinného opakovane, a opakovane bol uznaný za vinného aj za trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia, podstatou ktorého je nerešpektovanie uloženého zákazu činnosti, čo svedčí o negatívnom postoji odsúdeného k rešpektovaniu uložených povinností. Odsúdený má opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti a ani predchádzajúce odsúdenia, aj keď nespojené s výkonom trestu odňatia slobody, a ani hrozba nariadenia nepodmienečného trestu odňatia slobody, nepôsobili na odsúdeného dostatočne výchovne a preventívne tak, aby odsúdeného prevychovali a odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Aj riaditeľ vo svojom hodnotení u odsúdeného konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Súd na základe týchto konkrétnych skutočností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno rozumne očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti. Súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je v súčasnosti možné len počas ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Prvostupňový súd tiež uvádza, že pokiaľ odsúdený počas konania poukazoval na záujem o starostlivosť o svoje deti, ako im chce pomôcť, a na ťažký zdravotný stav svojho dieťaťa, súd je toho názoru, že tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodom pre vyhoviecie návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplýva, že odsúdený sa stal rodičom ešte pred páchaním trestnej činnosti, prípadne v období medzi jednotlivými skutkami. Uvedené skutočnosti súd posúdil tak, že ani obdobie, kedy sa už odsúdený stal rodičom a staral sa o svoje deti, nevedlo k dlhodobej zmene správania odsúdeného, a odsúdený sa napriek týmto skutočnostiam dopustil trestnej činnosti. Odsúdený bol dokonca dva krát uznaný za vinného z trestného činu ohrozovanie mravnej výchovy mládeže (33T/64/2018 a 4T/89/2019). Súd sumarizuje, že pokiaľ starostlivosť odsúdeného o svoje deti na slobode nevedla u odsúdeného k vedeniu riadneho života, tieto skutočnosti uvádzané odsúdeným nemôžu byť dôvodom na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Zistenia, uvedené v predchádzajúcich dvoch odsekoch, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu, ktorou dospel k vydaniu napadnutého výroku, pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností. Preto na túto časť odôvodnenia napadnutého uznesenia sťažnostný súd iba odkazuje, bez potreby jej opakovania.

Sťažnostný súd dodáva, že pri rozhodovaní o splnení materiálnych podmienok, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, odôvodňujúce reálny predpoklad, že i v budúcnosti povedie riadny život. Veľké množstvo predchádzajúcich odsúdení, ku ktorým došlo v relatívne krátkom časovom rozpätí (posledných 5 odsúdení bolo vykonaných v rokoch 2008-2020, prvé v roku 2006), svedčí o tom, že v prípade odsúdeného nejde o náhodilé konanie, ale o ustálený model jeho kriminálneho správania sa. Zmenu a svoju nápravu vo výkone trestu odňatia slobody na jednej strane vehementne deklaruje pri podaní žiadosti o podmiennečné prepustenie, akonáhle však súd jeho žiadosti nevyhoví, obviňuje sudcu, ako i prokurátora, ktorý navrhol jeho žiadosť zamietnuť, zo zaujatosti voči jeho nemu. Ako argument používa (bližšie neurčený) civilný spor alebo nedorozumenia, ktoré mal v minulosti so sudcom a možno aj s prokurátorom (v tomto smere nie je jeho vyjadrenie úplne jasné), resp. to, že sudca súdil v minulosti aj jeho manželku. Pritom nijako bližšie nekonkretizoval, o aký spor, majúci zakladať dôvod zaujatosti ide a nevysvetlil prečo nenamietal zaujatosť skôr, ako pristúpil súd k rozhodovaniu. Takýto postoj odsúdeného svedčí o nedostatku jeho triezveho postoja k nemu samému, ako i k tomu, ako majú byť napĺňané jeho predstavy.

Sťažnostné argumenty odsúdeného kopírujú dôvody, na základe ktorých žiadal prepustiť z väzby (potrebu starostlivosti o rodinu, materiálnu odkázanosť jeho rodiny na príjem odsúdeného, zlý zdravotný stav jeho detí). Na tieto mu dal prvostupňový súd primeranú a vecne správnu odpoveď, s ktorou sa stotožňuje aj tunajší súd (ods. 8 tohto uznesenia). Odsúdený tiež zrejme vychádza z toho, že keď ho riaditeľ ÚVTOS odporučil na podmiennečné prepustenie, tým splnil všetky podmienky a súd mal jeho žiadosti vyhovieť. V tom sa však odsúdený mylí a prvostupňový súd na to primerane reagoval v tej časti napadnutého uznesenia, kde uvádza, že „zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza

jeho ďalšieho správania. Podmienečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život.“

Pokiaľ ide o námietku, že ním zvolený obhajca sa nemohol, kvôli postupu prvostupňového sudcu, zúčastniť na verejnom zasadnutí, toto nebolo listinami nachádzajúcimi s a v spise preukázané. Z obsahu spisu nevyplýva, že by prvostupňový súd znemožnil alebo neumožnil obhajcovi, ktorého si zvolil odsúdený, zúčastniť sa na verejnom zasadnutí.

Preto v súčasnom štádiu výkonu trestu odňatia slobody, nie je možné konštatovať, že čiastočný výkon trestu by mal na odsúdeného taký výchovný účinok, ktorý má za následok rozhodnutie, podľa ktorého nie je potrebné vo výkone tohto trestu pokračovať a odsúdený môže byť podmienečne prepustený z jeho výkonu.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.